

Een verminkt schilderij?

In het Van Goghmuseum Vincentre worden soms bijzondere vragen gesteld. Bijvoorbeeld of een bepaald zelfportret van Vincent van Gogh 'misschien wel zou kunnen zijn bijgewerkt' door zijn broer Theo. Wij zijn op onderzoek uitgegaan bij de Nuenense Van Gogh-kenner Ton de Brouwer. Hij kwam tot de volgende bevindingen:

Zelfportret (JH 1634, december 1888)

“Dit schilderij zou in oorsprong een zelfportret geweest kunnen zijn met een verband om het oor. Het is namelijk bekend dat Vincent aan Theo gevraagd heeft er voor te zorgen dat dit schilderij bij zijn vriend Laval (zie rechts onder: *à l’ami Laval*) terecht zou komen. Mijn theorie is nu dat Theo zich schaamde voor Vincents incident met het oor. Hij zou het zeker niet op prijs hebben gesteld om dit zelfportret met verband om het oor (er zijn wel twee andere portretten) weg te geven. Daarmee zou hij namelijk ook dit incident verder uitdragen, en dat wilde hij niet. Daarom zou hij het schilderij veranderd hebben. Of verminkt?

De neklijn – waar het verband op het schilderij zou hebben gezeten – is tamelijk statisch en ook de haarlijn boven ‘kan’ op een wijziging duiden en een restant zijn van het verbanddoek.

Bovendien vind ik dat het zichtbare oor in geen verhouding staat tot de rest van het hoofd, het is te klein. Het lijkt me daarom heel goed mogelijk dat Theo van Gogh dit schilderij bewerkt heeft. Misschien wel uit schaamte?

Dit schilderij is overigens op 15 mei 1990 geveild voor 20 miljoen dollar.”

Gerard Netten, Vincentre Gids - **Ton de Brouwer**, Voorzitter VGVN

12-2012